

Řehole a život

Únor 2010

Pokorně uctívejte jediného Boha ve třech Osobách, milujte Ho celým svým srdcem, všemi svými silami a nade všechno, věrně Mu služte a upevněte v Něm své srdce

"Slyš, Izraeli: Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou" (Dt 6,5-7)

Řehole věrných laiků řádu Nejmenších začíná požadavkem společným pro řehole řeholních bratrů a sester téhož řádu: k vejítí do věčného života je třeba zachovávat příkázání Boží a svaté církve.

Ale zatímco k řeholním bratrům a sestrám se sv. František nejdříve obrací s nabádáním k vytrvalosti v zachovávaní řehole a slibů, úvodní výzva laikům je na první pohled ještě radikálnější a výstižnější.

Řehole v 1. kapitole totiž praví: „Pokorně uctívejte jediného Boha ve třech Osobách, milujte Ho celým svým srdcem, všemi svými silami a nade všechno, věrně Mu služte a upevněte v Něm své srdce“.

Zde je v podstatě reprodukováno první příkázání Mojžíšova zákona.

„Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. A tato slova, která ti dnes přikazují, budeš mít v srdci;...” (Dt 6,5-7).

A Deuteronomium dále pokračuje:

„Tato má slova si vložte do srdce a do své duše, přivažte si je jako znamení na ruku a ať jsou jako pásek na čele mezi vašimi očima. Budete jim vyučovat své syny...” (Dt 11,18-21).

Počátek Řehole Nejmenších je tedy úzce spjat se základním příkázáním LÁSKY k Bohu. Ale je hned objasněno, že tato láska, o níž se mluví, není nějakou skutečností kultu a uctívání, tedy vnější; naopak, je něčím, co prolíná celý život člověka a nabádá jej k radikální volbě.

V komentáři k Řeholi francouzského paulána P.F. Gyryho čteme: „Stejně jako v prvním příkázání Desatera je nám uloženo cvičení v Božském uctívání, nejen náboženskými úkony, což je první z morálních ctností, ale ctnostmi teologálními, vírou v Boha, který je pravdou sám o sobě, doufáním v Něj jako v naše nejvyšší dobro, milováním jej jako našeho nesmírného dobra“.

Co to všechno znamená? Znamená to, že láska k Bohu se týká radikálně celého člověka, který s Ním navazuje vztah.

Na stvrzení pozvání milovat Boha celou svou bytostí se připojuje výraz „upevněte v Něm své srdce“, „Et cor vestrum in ipsum fixe reponatis“.

Znovu zde zaznívá Deuteronomium a nařízení „tato má slova si vložte do srdce“.

Návrh totálního přilnutí k Bohu vede skrze volbu přijmout ve svém srdci trvale a neodvolatelně Boží Lásku a odpovědět na tuto Lásku odevzdáním svého srdce srdci Božímu.

"Slyš, Izraeli: Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou" (Dt 6,5-7)

Návrh života pro Nejmenšího se tedy zakládá na totální a totalizující **volbě** Boha nade všechno, na **snaze** klást do středu svého života Absolutno, což je Bůh, dosáhnuvše již v přítomném životě niterné jednoty s Ním.

V tomto smyslu výzva upevnit v Něm své srdce evokuje projekt kontemplativního života, tj. života zaměřeného na ono hluboké společenství s Bohem, které nám dovoluje hodnotit každou věc v Jeho světle a žít v Jeho přítomnosti.

Výzva určená Nejmenšímu laiku - **upevnit své srdce v Bohu** - odkazuje na nutnost **zaměřit k Bohu celou lidskou bytost**, tj. **SRDCE**, element sjednocení a místo lásky a vůle.

Písmo Svaté nám nabízí důležité body k zamyšlení se nad tím, jak sám Bůh, skrze své Slovo, nám ukazuje srdce člověka jako privilegované místo ke svému zjevování se.

Ve Starém Zákoně je příběh manželské zrady, kterou utrpěl prorok Ozeáš, symbolem napjatého vztahu mezi Bohem a jeho lidem. Bůh miluje nevěrný lid, a tak přislubuje zkázu a zničení, ale poté mění svůj záměr a pronáší slova velké něhy: „Proto ji přemluvím, uvedu ji na poušť, budu jí promlouvat k srdci“ (Oz 2,16).

Bůh tak slibuje, prostřednictvím metafory o zrazené manželské lásce, že opět obnoví hlubokou intimitu, obnoví zasnoubení a bude promlouvat k srdci svého lidu.

Bůh tedy mluví k srdci, tj. mluví k motoru vůle, k sídlu Lásky. Protože Boží dialog je dialogem Lásky, ve kterém On dává (komunikuje) sebe samého, protože BŮH je LÁSKA.

Také příběh setkání Ježíše se Samařankou (Jan 4) je cele soustředěn na rozhovor, který vede k srdci ženy a odhaluje rozpory a ztrátu, rozptýlení její lásky: jejich pět mužů bylo znamením promarněné lásky, roztříštěného srdce.

Ale Ježíš promlouvá k srdci ženy a zjevuje se jako Mesiáš, osvoboditel a tímto způsobem prokazuje SVOU LÁSKU a nabízí jí nový kult, který nesouvisí s místy uctívání, protože upřednostňuje srdce Člověka jako příhodné místo k uctívání v Duchu a Pravdě. (J 4, 1-42).

“Slyš, Izraeli: Budeš milovat Hospodina, svého Boha,
celým svým srdcem a celou svou duší
a celou svou silou“ (Dt 6,5-7)

Jestliže Bůh mluví k srdci, člověk, který upevňuje své srdce v Bohu je člověkem, který **chce naslouchat Božímu hlasu** ve svém životě, je člověkem, který **chce zakoušet Boží přítomnost, chce, aby Bůh přišel přebývat v něm**.

Z této zkušenosti hlubokého společenství s Bohem, z tohoto přiblížení se k tajemství Jeho přítomnosti, se rodí nová dispozice srdce. Srdce nachází svůj odpočinek, svůj pokoj v Bohu a člověk se může s důvěrou odevzdat láskyplnému objetí Otce: „Chovám se klidně a tiše. Jako odstavené dítě u své matky, jako odstavené dítě je ve mně má duše“, tak praví Žalm 131.

Tento pokoj a tato důvěra jsou perspektivou života, který se odvíjí se srdcem upevněným v Bohu; života, který se soustředí na snahu o intimní spojení s Ním, pod impulsem jistého neklidu, který pramení z hluboké touhy po Bohu.

Ale tento nepokoj nezůstane bez odpovědi tam, kde se člověk pouští do upřímného hledání svého Milovaného, jak to podivuhodně dosvědčují slova velkého biskupa Augustina: „Ty jsi nás stvořil pro sebe a naše srdce je neklidné, dokud nespočine v Tobě“.

“Slyš, Izraeli: Budeš milovat Hospodina, svého Boha,
celým svým srdcem a celou svou duší
a celou svou silou“ (Dt 6,5-7)

Přijměme tedy výzvu milovat Pána celým svým bytím a upevňujme v Něm své srdce.

Budme připraveni střežit tajemství kontemplativního života, prožívaného v každodenním životě, tj. životě, který, přestože se odehrává v mnoha rozmanitých událostech a starostech, nepřestává být sjednocený a soustředěný v Bohu, skrze modlitbu, ticho, naslouchání Slovu.

Vzpomeňme si na kontemplativní rozměr zkušenosti sv. Františka, člověka modlitby a ticha, který nastínil ve svých řečích mnohá nabádání k životu ve spojení s Bohem.

Dejme prostor potřebě našeho srdce, které často pociťuje ustaranost a nejistotu, nalézt bezpečné útočiště! Odstraňme z pole zbytečné cetky, nabubřelé strůjce, kteří zatěžují náš duchovní život, abychom opět nabyli čistého srdce, schopného představit se před Bohem ve své chudobě a křehkosti, aby tam přijalo Jeho přítomnost, která léčí, zahřívá, daruje pokoj!

MODLEME SE

*Všemohoucí Bože,
věčná Trojice a neoddělitelná jednota,
chválím tě, klaním se ti, prosím tě a toužím po tobě
celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí
a celou svou silou.
Ty jsi mé světlo, tys má spása,
tys má chvála, tys má síla.
Ty jsi můj Stvořitel, Spasitel, obnovitel,
otec, blaženost, učitel, soudce,
štěstí, štědrost, síla, věčnost, radost,
jediný, všemohoucí Bůh, Pán Bůh bohů,
Bůh, Stvořitel všeho co existuje,
Bůh, život a světlo věřících,
živé světlo, oživující živé,
Ty, který miluješ a jsi milován,
lásky a nejněžnější přítel,
rodič, zrozený a obroditel..
pravé Světlo, Světlo ze Světla, Světlo, které dává Světlo,
rado, rádce, sdílení.
Od tebe, skrze tebe a v tobě
dostává existenci každé stvoření:
Tobě buď chvála a sláva.*

(Rabano Mauro)